

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ

Ἡ ὁμιλία αὐτὴ τῆς κ. Ἑλ. Πουρκινόβα, ἀντιπροσώπου τῆς Τσεχοσλαβίας, στὴν αἴθουσα τῆς Ἀκαδημίας στὶς 13 Δεκεμβρίου 1925, τὴν τελευταία μέρα τοῦ Συνεδρίου τῆς Μ. Ἀντάντ μόλις τώρα μᾶς στάλθηκε γι αὐτὸ καὶ δὲν μῆκε μαζί μὲ τις ἄλλες στὸ τελευταίον φύλλον τοῦ «Ἀγώνα».

Κι ὅταν ἀκόμα οἱ γυναῖκες ἦσαν ἔξω τῆς δημόσιας ζωῆς, μερικὲς δυνατὲς ψυχὲς διεπέρασαν τὰ τεῖχη ποὺ τις περιτριγύριζαν καὶ ἔλαμψαν μὲ τὴν ιδιαίτερη ἀτομικότητά τους μέσα στὸ διεθνὴ πολιτισμὸ.

Ἀπὸ τὴν πιὸ μακροῦν ἔποχὴ γνωρίζομε ἀρκετὰ τέτια γυναικεῖα φαινόμενα. Τώρα ποὺ ὅλα τὰ πολιτισμένα Κράτη ἀνοίξαν γιὰ τὴ γυναῖκα ὅλες τὶς θύρες τῆς ἐκπαίδευσης, εἶναι προφανὲς ὅτι οἱ γυναῖκες ἐπιθυμοῦν πολὺ νὰ λάβουν μέρος στοὺς θεσμοὺς ἐκείνους ποὺ καθορίζουν τὴν κατεύθυνση τῆς ἐσωτερικῆς ζωῆς ἑνὸς Κράτους, τῆς Πατρίδας τους τῆς ἀγαπητῆς ποὺ γι αὐτὴν οἱ γυναῖκες κάθε ἔποχῆς ἔκαναν ἀπέραντες θυσίες. Τέτιοι θεσμοὶ εἶναι τὰ νομοθετικὰ σώματα. Ὡς ἰώρα στὴ νομοθεσία ποὺ κανόνιζε τὴ δημόσια ζωὴ, δὲν εἶχε ἐπιρροή παρὰ ἢ ἀνδρική ψυχὴ καὶ ἀσφαλῶς αὐτὸ δὲν ὠφελοῦσε τὴν ἀντικειμενικὴ σκοπὸ, γιὰ τὴν ἢ νομοθεσίαν πρέπει νὰ εἶναι ἀρμονισμένη μὲ τὴν πραγματικὴ ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ αὐτὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ ἄντρες καὶ γυναῖκες ποὺ καθένας τους ἔχει ἰδιαιτέρως ἀτομικὴς ἰδιότητες.

Τὸ δικαίωμα νὰ ἐργάζονται ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἢ φυσικὴ ἢ πνευματικὴ ἀθλιότητα καὶ νὰ ἐλευθερώσουν ὅσους πάσχουν ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα αὐτὴ, τὸ ἀσκήσαν οἱ γυναῖκες αἰῶνες ὀλόκληρους ἀκόμα καὶ ἔξω τῆς Βουλῆς. Γυναικεῖες ὀργανώσεις φιλανθρωπικὲς καὶ ἐκπαιδευτικὲς ἔκαμαν μεγάλη ἐργασία σαυτῆς τὴν κατεύθυνση στὸν τόπο μας π. χ. οἱ γυναῖκες συνετέλεσαν νὰ δημιουργηθῆ ἢ κοινωνικο-ἀνθρωπιστικὴ ὀργάνωση τῆς ἐργασίας καὶ ἢ ἀντίστοιχὴ νομοθεσία. Ἐμεῖς οἱ ἴδιες δημιουργήσαμε τὴ μέση γενικὴ καὶ τὴν εἰδικὴ ἐπαγγελματικὴ μόρφωση τῶν κοριτσιῶν. Μὰ ἀσφαλῶς ἐργάζεται κανεὶς καλύτερα ἀπ' εὐθείας παρὰ μὲ ἐντολοδόχους καὶ χωρὶς νὰ χρησιμοποιεῖ μεσαζόντες.

Στὰ Κοινοβούλια ὅπου οἱ γυναῖκες ἤδη παρουσιάζονται ὡς μέλη, πιστὲς στὶς παλιὰς τους παραδόσεις, ἐργάζονται πρὸ πάντων γιὰ τὰ κοινωνικὰ καὶ διανοητικὰ φύσεως ζητήματα. Οἱ νόμοι ποὺ προ-

στατεύουν τὸ παιδί, τὴ νεότητα, ἀπὸ νομική, υγιεινή, κοινωνική καὶ ἠθικήν ἀποψη, οἱ νόμοι ποὺ τελειοποιοῦν τὴν ἀνατροφή καὶ τὴν ἐκπαίδευση, εἶναι πρὸ πάντων ἡ περιοχὴ τῆς δράσης τους.

Ὁ πατριωτισμὸς τῆς γυναίκας εἶναι γι' αὐτὰ ἕνα σπουδαῖο ἐλατήριο. Ἡ Δημοκρατία μας ποὺ ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὸ ζυγὸ τῶν Ἀψβούργων, μόνο μὲ τὴν ἐσωτερικὴν δύναμη τοῦ διανοούμενου καὶ ἐνσυνείδητου Ἔθνους, ὀφείλει κατὰ πολὺ τὴν ἐθνικὴν της χαράγηρα καὶ τὴν δύναμή της στὶς γυναῖκες. Ἀκόμα σήμερον στὸ Κράτος μας διεξάγομε ἀγώνα κατὰ τῶν Γερμανῶν καὶ τῶν Οὐγγῶν ποὺ εἶναι ἀνυπότακτοι καὶ ποὺ δὲν εἶναι εὐχαριστημένοι μένοντας ὡς ἔθνη κέ: μειονότητες. Ἐν τούτοις στὸ Κράτος μας ἔχουν πλήρη ἐλευθερία γιὰ τὴν πνευματικὴ καὶ οἰκονομικὴ τους ἀνάπτυξη, γιὰ τὸς παρέχομε προνόμια ποὺ ξεπερνοῦν τὶς ὑποχρεώσεις ποὺ ἀναλάβαμε μὲ τὶς συνθήκες τῆς εἰρήνης.

Καὶ οἱ γυναῖκες εἶναι οἱ πιστοὶ φύλακες τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους: ὅπωςδήποτε καὶ ἔξω τῆς περιοχῆς αὐτῆς οἱ γυναῖκες εἰσδύουν γοργὰ σὲλους τοῦ κλάδου τῆς πολιτικῆς ἐργασίας καὶ ἀκόμα ἔξισου στὴν οἰκονομικὴ ζωὴ καὶ παίρνουν ἐνεργὸ μέρος στὴ λύση ὅλων τῶν μεγάλων προβλημάτων τῆς κοινωνικῆς ζωῆς.

Καὶ παρ' ὅλη αὐτὴ τὴ δράση στὶς δημόσιες ὑποθέσεις, ἡ οἰκογένεια ἐξακολουθεῖ νὰ παρουσιάζει γιὰ τὴ γυναῖκα τὸ ὠραιότερο κέντρο. Δὲν τὴν παραμελεῖ μὰ ἀντίθετα **τὴν τελειοποιεῖ**, ἀνυψώνει τὶς σχέσεις μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικός, ἐξαφανίζει τὴ χωριστὴ ἠθικὴ γιὰ τὰ δύο φύλα καὶ ἀναδημιουργεῖ τὴν οἰκογένεια σὲ θεσμὸ δυνατὸ καὶ σταθερό, ἀκρογωνιαῖο λίθο τῆς ἀνθρώπινης κοινωνίας. Ἡ ὠραία οἰκογενειακὴ ζωὴ δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει παρὰ μόνο ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑπάρχει κύριος καὶ σκλάβος ἀλλὰ ἐλεύθερα ὄντα, ἴσα στὰ δικαιώματα καὶ ποὺ συνεννοοῦνται ἀμοιβαῖα.

Τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος, ὁ λαὸς ὁ πιὸ ἐνδοξος τῆς ἀρχαιότητος, παρέχει στὴν ἱστορία του παραδείγματα σπουδαίων γυναικῶν. Σήμερον τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος τοποθετεῖται κοντὰ στους πιὸ πολιτισμένους λαοὺς τῆς γῆς. Δὲν μπορεῖ λοιπὸν νὰ ἀρνεῖται ἀκόμα στὶς γυναῖκες τὸ δικαίωμα—ποὺ ἔχει ἤδη ὁ ἄντρας,—στὴν πλήρη συμμετοχὴ στὶς δημόσιες ὑποθέσεις. Καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι οἱ διανοούμενες γυναῖκες τῆς Ἑλλάδας θὰ ποδείξουν μονάχα μὲ τὴν ἐργασία τους πόσο ἄδικο ἔχει τὸ Κράτος νὰ μὴ χρησιμοποιεῖ τὶς μεγάλες ἰκανότητες ποὺ οἱ γυναῖκες μποροῦν νὰ ἀπτύξουν πρὸς ὠφέλειάν του. Εἶδαμε ἤδη δείγματα τῆς ἐνεργεικότητος τῶν Ἑλληνίδων ποὺ πρέπει νὰ τὶς κάνουν ὑπερήφανες!

Τὶς εὐχόμεθα νὰ πάρουν στὸ ἐγγύτερον μέλλον τὴ θέση ποὺ ἔχουν κάθε δικαίωμα νὰ κατέχουν μέσα στὴ Βουλὴ, κοντὰ στοὺς ἄντρας καὶ ἀπὸ ἐκεῖ νὰ διευθύνουν μαζί τὶς τύχες τῆς ἐνδοξοῦς καὶ ὠραίας πατρίδας τους.